

EL LLENGUATGE

3/VI/1976

Nomenar i anomenar

Els substantius costum, llum i nom han originat els verbs acostumar, enllumenar i nomenar o anomenar, respectivament. Emparentat amb llum tenim, també, el verb il·luminar, que no és cap derivat d'aquest nom català sinó un verb obtingut directament del llatí. El que no tenim són els verbs, corresponents a aquests noms, en els quals aparegui el grup consonàntic br després de la m: Això és: «acostumbran», «alumbran» i «nombran», que són les formes del castellà (derivades de «costumbre», «dumbre» i «nombre»). Sovint se'ns escapa alguna d'aquestes formes, és cert, i fins i tot en textos impresos un pot trobar, de tant en tant, frases com ara «Acostumbra a passar» o «L'han nombrat director». Cal vetllar, per tant, perquè això no passi i evitar aquestes formes rigorosament.

Existeix, també és cert, el verb català nombrar, però té un significat estrictament especialitzat, ja que vol dir «afegir fils a l'ordit (d'un teixit)» i el seu ús resulta, per tant, reduïdíssim. Els verbs derivats de nom són, com hem dit, nomenar i anomenar, el significat dels quals cal no confondre. Nomenar significa «conferir un càrrec». Així diem, per exemple, L'han nomenat secretari o bé El nomenaran president de l'Assemblea. Anomenar, en canvi, vol dir «donar nom (a algú o a alguna cosa)», com quan diem Anomenem monosíl·labs aquells mots que consten d'una sola síl·laba, o bé «designar o esmentar (algú o alguna cosa) pel seu nom»: A mi no m'anomenis! com diuen els porucs i els susceptibles.

ALBERT JANE